

Stanko Gerjolj je lazarist, teolog, psiholog in pedagog. Trenutno vrši službo dekana na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani ter predava pedagoške in vzgojno psihološke vsebine, poglobljeno pa se ukvarja z geštalt pedagogiko. Napisal je vrsto znanstvenih in strokovnih člankov ter več monografij v slovenskem in nemškem jeziku. Med najodmevnejša dela sodi knjiga Živeti, delati, ljubiti, v kateri pedagoško in psihološko interpretira biblične pripovedi.

ŠOLA ZA DRUŽINO

V četrtek, 28. 10. 2010, smo v okviru šole za družino imeli priložnost že drugič prisluhniti dr. Stanku Gerjolju.

Na drugem srečanju, ki ga je predavatelj naslovil **Iz kakšnega družinskega sistema izhajava in kakšnega oblikujeva**, smo najprej prisluhnili odlomku o Ezavu in Jakobu (1 Mz 25,19-34), ki sta zrcalo svojih staršev, Izaka in Rebeke.

V štiričlanski družini prihaja do novih, drugačnih vzgojnih izzivov in vprašanj kot v družinah z enim samim otrokom. Sodobna družina z dvema otrokoma je postavljena pred izzive, ki zahtevajo veliko vzgojnih spretnosti, zlasti mnogo iskrenosti v medsebojnih odnosih. Pripovedi o Izaku in Rebeki oz. Ezavu in Jakobu odpirajo temeljna vzgojna vprašanja, ki izpostavljajo pomembnost življenja staršev, posebej njenega medsebojnega zakonskega oz. partnerskega odnosa. Otroci namreč ne uresničujejo le besednih navodil, priporočil in »naukov«, ampak živijo tako kot starši.

Pri Izaku in Rebeki sta prepir in izmikanje sestavni del življenja, kar je veljajo tudi za njune starše, Abrahama in Saro. In kjer se prepirajo starši, je normalno, da se bodo prepirali tudi otroci, ki so slika starševskega medsebojnega odnosa. Če je odnos med partnerjema harmoničen, so oboji otroci »od

obeh«, če pa je odnos konflikten, si starši po intuiciji izberejo enega otroka in krepijo svoj odnos z njim. Tako si Izak izbere Ezava, Rebeki pa je ostal Jakob. Oba, tako Izak kot Rebeka, medsebojne probleme rešujeta na ramenih otrok. Tako vsak izmed staršev komunicira s »svojim« otrokom, pri tem pa se izgublja partnerska komunikacija. V komunikaciji starša postajata vse manj mož in žena, otroka pa vse bolj sredstvo za poglobljanje zakonskih spletk in konfliktov. Partnerski odnosi postanejo krhki in nepomembni, medgeneracijski odnosi pa se krepijo in postajajo vse pomembnejši.

Zato je zelo pomembno sprotno in samostojno reševanje konfliktov med starši ter izražanje medsebojnega zaupanja, saj s tem največ storimo za sožitje in razumevanje med brati in sestrami. Otroci so namreč najbolj srečni takrat, ko čutijo, da so srečni njihovi starši, in sicer ne le kot oče in mati, marveč kot mož in žena. V taki družini so tudi sami deležni brezpogojnega sprejemanja.

Pripoved o Jakobu in njegovih ženah, Lei in Raheli, nam pove, da so trajni odnosi povezani z brezpogojnim sprejemanjem in služenjem. Ženi simbolizirata osebnostno rast v trajnih

odnosih: Rahela lepe in srečne trenutke, Lea pa naporna in težka obdobja zakonskega oz. partnerskega odnosa. Če želimo, da obrodijo sad srečni in lepi trenutki, moramo prej brezpogojno sprejeti težka in naporna obdobja.

Pri tastu Labanu se Jakob uči, da je konflikte možno tudi reševati, zato gre k Ezavu, da bi rešila zamero iz otroštva – krajo prvorojenstva. Jakob meni, da je za konflikt kriv Ezav. Kako naj gre k bratu, če ne čuti nobene krivde? Najprej mora sam priznati svoj greh, da je sposoben sprave. To velja tudi za naše življenje; priznati si moramo, kakšni smo, šele potem se lahko spreminjamo.

Podobno kot sta bila v konfliktu Ezav in Jakob, je bil tudi Jožef, Jakobov ljubljeni sin, v konfliktu s svojimi brati. Bratje Jožefa prodajo v Egipt, kjer pride na pomemben položaj. Med Jožefom in brati pride kasneje do sprave, do rešitve konflikta, ki se je vlekel štiri generacije. Začel se je že v Egiptu med Abrahamom in Saro, nadaljeval med Izakom in Rebeko, nato med njunima sinovoma Ezavom in Jakobom in v četrti generaciji med Jožefom in njegovimi brati. Konflikt se je rešil v Egiptu, tam, kjer je nastal.

V življenju pride do različnih konfliktnih situacij, ki jih ne moremo sami razrešiti. V drugi generaciji konflikta ne moremo sprejeti, lahko ga le prenesemo na tretjo generacijo. Ta največ vložiti v reševanje konflikta, mu da novo podobo, reši pa ga lahko šele četrta generacija.

Ob prebiranju teh bibličnih besedil opazamo, da svetopisemske osebnosti odslkavajo tudi naše življenje, kjer v mnogih primerih prepoznamo lastne reakcije. Vsak izmed nas nosi v sebi Abrahama, ki veruje in pogumno odhaja v življenje, a tudi Abrahama, ki se v preizkušnji ustraši in zataji svojo ženo. V nas sta Abraham in Sara, ki igrata odnos. Izak je v nas takrat, ko neupravičeno izkoriščamo svoj položaj in moč, v nas pa se oglašata tudi zvita in nikoli zadovoljna Rebeka. Navzoča sta tudi Ezav in Jakob. Vsak je včasih razvajen in išče koristi, drugič podjeten in delaven, pa tudi sposoben izsiljevati, varati in goljufati. Kot Jakob smo sposobni sprejemati posledice lastnih dejanj in se iz njih učiti. Lahko se prepoznamo tudi v Jožefu, kadar tožimo in se pritožujemo, sanjarimo o svoji veličini ali pa kadar smo sposobni globoko dojemati življenje; v njegovih bratih pa, kadar težko prenašamo konkurenco.

Vsi ti liki nas nagovarjajo in vzgajajo, da z Božjo pomočjo težave in konflikte rešujemo in se iz njih učimo.

Dr. Stanku Gerjolju pa lahko prisluhnete tudi na tretjem srečanju, ki bo 20. januarja 2011 ob 19. uri v veliki veroučni učilnici, ko bo govoril o stiskah in krizah ter kako iz njih. O teh vprašanjih bomo razmišljali ob liku Mojzesa.

Špela Fortuna